

छात्रवृत्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४

प्रस्तावना :-नगरपालिकाबाट नगरपालिकाको जनशक्तिको आवश्यकता विश्लेषणको आधारमा विभिन्न विषयमा दिईने छात्रवृत्तिलाई व्यवस्थित गर्न वाञ्छनिय भएकोले नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :(१) यी नियमहरूको नाम “आठविसकोट नगरपालिकाको छात्रवृत्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४” रहेकोछ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) “छात्रवृत्ति” भन्नाले कुनै अध्ययन, अनुसन्धान, तालिम वा प्रशिक्षणका लागि नगरपालिकाले उपलब्ध गराएको आर्थिक अनुदान वा सुविधा, नगरपालिकालाई संघीय सरकार, प्रदेश सरकार वा कुनै शैक्षिक संस्थाले उपलब्ध गराएको आर्थिक अनुदान वा सुविधा वा प्राविधिक सहायता सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “सरकार” भन्नाले सामान्यतया आठविसकोट नगरपालिकालाई सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले संघीय सरकार र प्रदेश सरकारलाई समेत जनाउनेछ ।

(ग) “नगरपालिका” भन्नाले आठविसकोट नगरपालिका सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “छात्रवृत्ति निर्धारण समिति” भन्नाले नियम ८ बमोजिमको छात्रवृत्ति छनौट समिति सम्भन्नु पर्छ ।

(ङ) “छनौट समिति” भन्नाले नियम ८ बमोजिमको छात्रवृत्ति छनौट समिति सम्भन्नु पर्छ ।

(च) “मूल विषय” भन्नाले छात्रवृत्तिको लागि दरखास्त आम्हान गर्दा सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गरिएको सूचनामा तोकेको विषय सम्भन्नु पर्छ ।

(छ) “परीक्षा” भन्नाले छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा उम्मेदवार छनौट गर्न लिइएको परीक्षा सम्भन्नु पर्छ ।

(ज) “विगो निर्धारण समिति” भन्नाले नियम २५ बमोजिमको छात्रवृत्ति सम्बन्धी विगो निर्धारण समिति सम्भन्नु पर्छ ।

३. छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृत गर्नु पर्ने: (१) प्रत्येक आर्थिक वर्षको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम बनाउँदा नगरपालिकाबाट दिईने विभिन्न किसिम, तह वा स्तरको छात्रवृत्तिको विवरण सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ती विकास शाखाले तयार पारी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत नगर कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको प्रस्तावलाई नगर कार्यपालिकाले अनुकूल चाहिने जनशक्तिको आधारमा विश्लेषण गरी छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृत गर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम विषय स्वीकृत भए पछि सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ती विकास शाखाले स्वीकृत गरिएका छात्रवृत्तिको विषय, अध्ययन वा तालीमको निमित्त उपयुक्त शैक्षिक संस्था, तालीमको स्तर, अवधि र संख्या, उम्मेदवार खुला प्रतियोगिता वा अन्य छनौटको विधि अवलम्बन गरी कसरी छनौट गर्ने हो सो समेत खुलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत नगर कार्यपालिकामा पठाउनेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम स्वीकृत भएका विषय मध्ये स्वदेशमै अध्ययन वा तालीमका व्यवस्था भए नभएको जाँची जिल्लाभित्र वा स्वदेशमा अध्ययन वा तालीमको व्यवस्था भए नभएको एकीन गरी स्वदेशमा भएका संस्थामा अध्ययन वा तालिम प्रदान गर्न कारवाही गर्नेछ ।

४. पहिले नै प्राप्त भई सकेका छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्था :नगरपालिकाबाट छात्रवृत्ति माग हुनु भन्दा अगावै संघीय सरकार वा प्रदेश सरकार वा अन्य कुनै संस्थाबाट कुनै विषयमा अध्ययन वा तालीमका लागि छात्रवृत्ति प्राप्त भएमा र सो छात्रवृत्ति राष्ट्रिय योजना अनुकूल देखिएमा नगर कार्यपालिकाले त्यस्तो छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृत गरी त्यस्तो छात्रवृत्तिमा खुला प्रतियोगिता वा अन्य तरिका जुन प्रक्रियाबाट उम्मेदवार छनौट हुने हो सो समेत खुलाई निर्णय गर्नेछ ।

५. स्वीकृत नभएको विषयमा छात्रवृत्तिमा नपठाउने : नियम ३ वा ४ मा लेखिएदेखि बाहेक नगरकार्यपालिकाबाट विषय स्वीकृत नभएको छात्रवृत्ति प्राप्त गरिने वा त्यस्तो छात्रवृत्तिमा अध्ययन वा तालीमको निमित्त पठाइने छैन ।

६. छात्रवृत्ति निर्धारण समिति: (१) छात्रवृत्ति सम्बन्धी नीति निर्धारण, समन्वय तथा व्यवस्थापन गर्ने काम समेतको लागि देहायका सदस्यहरु रहेको एक छात्रवृत्ति नीति निर्धारण समिति रहनेछ :-

- (क) नगर प्रमुख - अध्यक्ष
- (ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य
- (ग) नगरको शिक्षा शाखा हेर्ने पदाधिकारी - सदस्य
- (घ) प्रतिनिधि शिक्षा शाखा प्रमुख- सदस्य
- (ङ) नगर स्थित मुख्य मावि स्तरको विद्यालयको प्रधानाध्यापक- सदस्य
- (च) नगर कार्यपालिका सदस्य १ जना - सदस्य
- (छ) सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ती विकास शाखा प्रमुख - सदस्य-सचिव

(२) छात्रवृत्ति निर्धारण समितिले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित क्षेत्रको कुनै विशेषज्ञलाई सो समितिको बैठकमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) छात्रवृत्ति निर्धारण समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

७. छात्रवृत्ति निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : छात्रवृत्ति निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

- (क) छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने,
- (ख) छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न आवश्यक कारवाही गर्ने,
- (ग) छात्रवृत्ति प्रदान गर्न विभिन्न निकायहरु बीच समन्वय कायम गर्ने,
- (घ) छात्रवृत्ति आरक्षण गर्ने सम्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने,
- (ङ) परीक्षा सम्बन्धी आचार संहिता बनाई लागू गर्ने,
- (च) छात्रवृत्ति सम्बन्धमा आवश्यक अन्य काम गर्ने गराउने ।

८. छात्रवृत्ति छनौट समिति: (१) खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा छात्रवृत्ति छनौट गर्ने कार्यको लागि देहायका सदस्यहरु रहेको एक छात्रवृत्ति छनौट समिति रहनेछ :-

- (क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी- अध्यक्ष
- (ख) नगरपालिकाले मनोनयन गरेका गरेका एकजना विशेषज्ञ - सदस्य
- (ग) शिक्षा शाखा प्रमुख - सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको सदस्य हुनका लागि कुनै विश्वविद्यालय वा सो अन्तर्गतका निकायमा शिक्षण वा अनुसन्धानको क्षेत्रमा कम्तीमा पाँच वर्षको अनुभव हासिल गरेको हुनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम मनोनीत सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ ।

(४) छात्रवृत्ति छनौट समितिले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित क्षेत्रको कुनै विशेषज्ञलाई सो समितिको बैठकमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(५) छात्रवृत्ति छनौट समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

९. छात्रवृत्ति छनौट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) छात्रवृत्ति छनौट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

- (क) परीक्षा संचालन गर्ने, प्रश्नपत्र निर्माण गर्ने तथा परीक्षा केन्द्र तोक्ने लगायत परीक्षासँग सम्बन्धित अन्य कार्यहरु गर्ने,
- (ख) परीक्षाको पाठ्यक्रम स्वीकृत गर्ने तथा मुख्य विषय तोक्ने,
- (ग) परीक्षाको लागि लिइने दरखास्त शुल्क तथा पुनर्योग शुल्क निर्धारण गरी नगर कार्यपालिका समक्ष सिफारिश गर्ने,
- (घ) प्रमुख परीक्षक, परीक्षक तथा प्रश्नपत्र निर्माण गर्ने विशेषज्ञको सूची तयार गरी अद्यावधिक बनाई राख्ने,
- (ङ) परीक्षा सम्बन्धी आचार संहिताको मस्यौदा बनाई छात्रवृत्ति निर्धारण समिति समक्ष पेश गर्ने,
- (च) परीक्षाको आचार संहिता उल्लंघन गर्ने व्यक्ति उपर आवश्यक कारवाही गर्न नगर कार्यपालिका समक्ष सिफारिश गर्ने,
- (छ) परीक्षाफल प्रकाशित भएको छ महिनापछि नियमित प्रकृया अपनाई उत्तर पुस्तिका धुल्याउने,
- (ज) उम्मेदवार हुनको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता तोक्ने,
- (झ) छात्रवृत्ति निर्धारण समितिले दिएको नीति निर्देशनलाई पालनागर्ने,
- (ञ) परीक्षा सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्य गर्ने ।

(२) छात्रवृत्ति छनौट समितिले उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्दा कायम गर्नुपर्ने गोपनियताको प्रयोजनको लागि सो उत्तरपुस्तिका संकेत नम्बर (कोडिङ्ग) राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) छात्रवृत्ति छनौट समितिले कम्प्युटर प्रणालीको प्रयोग गरी उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१०. उम्मेदवारको छनौट खुला प्रतियोगिताबाट गर्नुपर्ने : (१) यस नियमावलीमा अन्यथाव्यवस्था भएकोमा बाहेक, छात्रवृत्तिको लागि उम्मेदवार छनौट गर्दा खुला प्रतियोगिताबाट गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम उम्मेदवार छनौट गर्दा विभिन्न विषयमा प्रदान गरिने छात्रवृत्तिको विषयगत रूपमा छुट्टाछुट्टै प्रतियोगितात्मक परीक्षा लिन सकिनेछ ।
तर कुनै व्यक्तिको लागि छुट्टै परीक्षा लिइने छैन ।

११. छात्रवृत्ति आरक्षण गरिने : (१) नगरपालिकाले प्रदान गर्ने वा नगरपालिकाको नाममा प्राप्त छात्रवृत्तिलाई शतप्रतिशत मानि सामुदायिक विद्यालयबाट प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण गरेका विपन्न देहायका समुदाय तथा व्यक्तिलाई आरक्षण गरी सो प्रतिशतलाई शत प्रतिशत कायम गरी देहायको प्रतिशतका आधारमा वितरण गरिनेछ :-

- (क) आर्थिक वा सामाजिक रूपमा विपन्नका लागि पच्चीस प्रतिशत,
- (ख) महिलाका लागि तेत्तिस प्रतिशत,
- (ग) अपाङ्गका लागि पाँच प्रतिशत,
- (घ) जनजातिका लागि पन्ध्र प्रतिशत
- (ङ) दलितका लागि पन्ध्र प्रतिशत,
- (च) पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्तिका लागि सात प्रतिशत ।

स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनका लागि “पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्ति” भन्नाले आठविसकोट नगरपालिकाको वडा नं. १, २ र ३ मा स्थायी बसोबास गरेको व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम आर्थिक वा सामाजिक रूपमा विपन्नका लागि आरक्षित पच्चीस प्रतिशत स्थान देहायका समुदाय तथा व्यक्तिलाई देहायको प्रतिशतका आधारमा वितरण गरिनेछ:-

- (क) खस आर्य समुदायको लागि पन्ध्र प्रतिशत,
- (ख) बेपत्ता पारिएका व्यक्ति तथा शहिदको परिवार तथा घाइते वा निजको सन्ततीका लागि दश प्रतिशत ।

स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनका लागि, (१) “बेपत्ता पारिएका व्यक्ति तथा शहिद” भन्नाले जनयुद्ध, लोकतन्त्रका लागि सम्बत् २०६२/०६३ मा सञ्चालन भएको जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन लगायत लोकतन्त्रका लागि मुलुकभित्र सञ्चालित सम्पूर्ण आन्दोलन वा क्रान्तिको क्रममा बेपत्ता पारिएको वा शहिद भएको व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

(२) “घाइते” भन्नाले जनयुद्ध, लोकतन्त्रका लागि सम्बत् २०६२/०६३ मा सञ्चालन भएको जनआन्दोलनको क्रममा घाइते भई अधिकार प्राप्त निकायको परिभाषा बमोजिम कम्तीमा ५० प्रतिशत अशक्त भई आजीवन अङ्गभङ्ग भएका व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

(३) उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम महिलाका लागि आरक्षित तेत्तिस प्रतिशत स्थानमध्ये दश प्रतिशत स्थान दलित समुदायका महिला लागि आरक्षण गरिनेछ ।

(४) यसनियम बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गर्दा दशमलवपछि अड्क आएमा देहाय बमोजिम गरिनेछ :-

- (क) दशमलव भन्दा पछि आएको अड्कमध्ये सबैभन्दा बढी अड्क ल्याउनेलाई एक स्थान थप गर्ने,
- (ख) दशमलव पछिको अड्क बराबर भएमा साधारण योग्यताक्रममा अगाडि रहेको उम्मेदवार भएको समुदायलाई एक स्थान थप गर्ने ।

उदाहरणको लागि: प्रतिशत निर्धारण गर्दा महिला तर्फ ५.५ प्रतिशत र अपाङ्ग तर्फ ५.२ प्रतिशत हुन आएमा महिला तर्फ ६ सिट र अपाङ्ग तर्फ ५ सिट कायम गरिनेछ ।

महिला तर्फ ५.५ प्रतिशत र अपाङ्ग तर्फ ५.५ प्रतिशत हुन आएमा साधारण

योग्यताक्रममा जुन समुदायको व्यक्तिको नाम अगाडि रहेको छ सोही समुदायका लागि एकसिट थप गरिनेछ ।

(५) यस नियम बमोजिम स्थान वितरण गर्दा जुन शैक्षिक संस्था वा स्थानको लागि छात्रवृत्ति प्राप्त भएको हो सो शैक्षिक संस्था वा स्थानको लागि साधारण समूह तथा स्थान आरक्षित गरिएको समूह समाहित हुने गरी स्थान वितरण गर्नु पर्नेछ ।

(६) यसनियम बमोजिम आरक्षित गरिएको स्थान र साधारण समूहको लागि छुट्याइएको स्थानलाई प्रत्येक वर्ष समायोजन गर्न सकिनेछ ।

(७) कुनै समूहको लागि छुट्याइएको स्थानमा सो समूहको दरखास्त पर्न नआएमा वा उम्मेदवार छनौट हुन नसकेमा त्यस्तो समूहलाई छुट्याइएको स्थान स्वतः साधारण समूहमा सर्नेछ ।

१२. सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने : नगरपालिकाले छात्रवृत्तिको लागि लिइने परीक्षाको निमित्त देहायका कुराहरु खुलाई परीक्षा लिइने मिति भन्दा कम्तीमा पन्ध्र दिन अगावै नेपालबाट प्रकाशन हुने राष्ट्रियस्तरको कुनै दैनिक पत्रिका मार्फत सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी दरखास्त आव्हान गर्नु पर्नेछ :-

- (क) परीक्षामा उम्मेदवार हुनको लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता,
- (ख) नियम ११ बमोजिम आरक्षण गरिएको छात्रवृत्तिको सङ्ख्या,,
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिम आरक्षित गरिएको छात्रवृत्तिको लागि उम्मेद्वारी दिनको लागि दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्ने सिफारिस तथा अन्य कागजातहरुको विवरण,
- (घ) परीक्षा दस्तुर,
- (ङ) दरखास्त दिने स्थान र ढाँचा,
- (च) दरखास्त दिने माध्यम

(छ) परीक्षा सम्बन्धी अन्य आवश्यक कुराहरु ।

१३. उम्मेदवार हुन चाहिने न्यूनतम योग्यता: (१) यस नियमावली बमोजिम लिइने परीक्षामा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले छनौट समितिले तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी परीक्षामा कम्तीमा पचास प्रतिशत अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण गरेको हुनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, नगरपालिका, कुनै निकाय वा शिक्षण संस्थाले छात्रवृत्तिका लागि छुट्टै शैक्षिक योग्यता र उत्तीर्ण प्रतिशत तोकेको रहेछ भने सो समेत पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

१४. दरखास्त बुझाउनु पर्ने : नियम ११ बमोजिम प्रकाशित सूचना बमोजिमको परीक्षामा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले सो सूचनामा तोकिएको दस्तुर बुझाई सोही सूचनामा

तोकिएको म्यादभित्र नियम ११ को खण्ड (च) बमोजिमको माध्यमबाट शिक्षा नगरपालिकामा दरखास्त बुझाउनु पर्नेछ ।

१५. सिफारिस पेश गर्नुपर्ने : (१) नियम ११ बमोजिम आरक्षित गरिएको स्थानमा उम्मेदवार हुन चाहने देहायका व्यक्तिले नियम १३ बमोजिम दरखास्त बुझाउँदाका बखत आफू सम्बन्धित समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने गरी देहाय बमोजिमको निकायको सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ ।

(क) अपाङ्गले राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासनकार्यालयबाट,

(ख) जनजातिले आदिवासी/जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा नगरपालिका कार्यालयबाट,

(ग) दलितले राष्ट्रिय दलित आयोग वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासनकार्यालय वा नगरपालिका कार्यालयबाट,

(घ) पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्तिले वडा कार्यालय वा नगरपालिकाबाट,

(ङ) बेपत्ता पारिएका व्यक्ति वा शहिद परिवार तथा घाईते वानिजको सन्ततीले गृह मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासनकार्यालयबाट ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (घ) बमोजिम पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्तिले सम्बन्धित वडा कार्यालय वा नगरपालिकाको सिफारिस पेश गर्दा निज दरखास्त दिदाका बखत सोही स्थानमा स्थायी बसोबास गरेको भनी प्रमाणित गरेको हुनु पर्नेछ र त्यस्तो व्यक्तिले पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रमा स्थायी बसोबास उल्लेख गरी सम्बन्धित जिल्लाबाट प्राप्त गरेको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नियम ११ बमोजिम आरक्षित गरिएको स्थानमा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले नियम १४ बमोजिम दरखास्तबुझाउने समयमा नगरपालिकाले विपन्नको कारण खुलाई अनुसूची-१ख को ढाँचामा गरेको सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६. खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गर्ने आधार: (१) खुला प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गर्नको लागि एकसय अङ्कको लिखित परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि चित्रकला, गायन, वाद्यवादन, नृत्य, सिलाई जस्ता प्रयोगात्मक परीक्षाको आधारमा छनौट गर्नु पर्ने विषयमा उम्मेदवार छनौट गर्दा छात्रवृत्ति छनौट समितिले सो सम्बन्धमा सूचना प्रकाशन गर्नु अघि नै छनौट सम्बन्धी छुट्टै आधार निर्धारण गरी उम्मेदवार छनौट गर्न सक्नेछ ।

१७. कार्य अनुभव वापतको अंक: (१) नियम १२ को उपनियम (२) को प्रयोजनको लागि कार्य अनुभव वापत देहाय बमोजिम बढीमा बीस अंक दिइनेछ :-

(क) "वडा नं. १, २ र ३" वर्गको क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको दश अङ्क र अन्य क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको आठ अङ्कका दरले,

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अङ्क प्राप्त गर्न सम्बन्धित व्यक्तिले सम्बन्धित वर्गमा कम्तीमा एक वर्ष रुजु हाजिर भई काम गरेको हुनु पर्नेछ र निजले एक वर्षभन्दा बढी काम गरेको रहेछ भने जति अवधि काम गरेको हो सोही अनुपातमा अङ्क दिइनेछ ।

१८. योग्यताक्रम कायम गर्ने : (१) छात्रवृत्ति छनौट समितिले नियम १४ बमोजिम सञ्चालन

भएको लिखित परीक्षामा कम्तीमा पचास प्रतिशत अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारको मात्र योग्यताक्रम कायम गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम योग्यताक्रम कायम गर्दा उम्मेदवारले त्यस्तो लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कमा यस नियमावली बमोजिम छनौट समितिले तोकेको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको परीक्षामा निजले प्राप्त गरेको कुल प्रतिशतको पाँच प्रतिशत अङ्क जोडी योग्यताक्रम कायम गरिनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम योग्यताक्रम कायम गर्दा कुनै उम्मेदवारहरुको अंक बराबर हुन गएमा नियम १४ बमोजिमको लिखित परीक्षामा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारको योग्यताक्रम कायम गरिनेछ र लिखित परीक्षामा समेत अङ्क बराबर भएमा निजहरुको शैक्षिक योग्यता तथा कार्य अनुभवलाई विचार गरी नगर कार्यपालिकाले तोकिएको मापदण्डको आधारमा योग्यताक्रम कायम गरिनेछ ।

(४) यस नियम बमोजिम कायम भएको योग्यताक्रमको सूची छनौट समितिले प्रकाशन गर्नेछ ।

१९. योग्यताक्रम सूची कायम रहने : (१) छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने प्रयोजनको लागि नियम १६ बमोजिम प्रकाशित योग्यताक्रमको मान्यता त्यस्तो योग्यताक्रमको सूची प्रकाशन भएको मितिले एक वर्षसम्म कायम रहनेछ ।
(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो योग्यताक्रमको सूची कुनै शिक्षण संस्थाको एक शैक्षिक सत्रभन्दा बढी अवधिको लागि उपयोग गरिने छैन ।

२०. पुनर्योग गर्न सक्ने : (१) लिखित परीक्षामा अनुत्तीर्ण हुने कुनै उमेदवारले पुनर्योग गर्न चाहेमा योग्यताक्रम प्रकाशित भएको मितिले पन्ध्रदिनभित्र अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा नगरपालिका समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको निवेदन सम्बन्धित उमेदवारका अभिभावकले समेत दिन सक्नेछ ।
(३) उपनियम (१) बमोजिम पुनर्योगको लागि निवेदन पर्न आएमा नगरपालिकाले छात्रवृत्ति छनौट समितिको सदस्य सचिवको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय एक पुनर्योग उपसमिति गठन गर्नेछ ।
(४) उपनियम (३) बमोजिमको पुनर्योग उप-समितिले सात दिनभित्र पुनर्योग गरी आऽ नो सिफारिश छात्रवृत्ति छनौट समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
(५) पुनर्योग गर्दा निवेदकको नाम योग्यताक्रम सूचीमा समावेश गर्नु पर्ने देखिएमा छात्रवृत्ति छनौट समितिले सिफारिश प्राप्त भएको तीन दिनभित्र निजको नामसमावेश गरी संशोधित योग्यताक्रम प्रकाशित गर्नु पर्नेछ र पुनर्योग गर्दा निजको नाम समावेश गर्नु नपर्ने भए सो व्यहोराको सूचना नगरपालिकाको सूचना पाटीमा टाँस गर्नु पर्नेछ ।

२१. उत्तरपुस्तिका गोप्य रहने : यस नियमावली बमोजिम लिइएको लिखित परीक्षाको उत्तरपुस्तिका गोप्य रहनेछ ।

२२. कबुलियत गर्नुपर्ने: (१) छात्रवृत्तिमा छनौट भई अध्ययन वा तालीममा जानु अघित्यस्तो व्यक्तिले अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा कबुलियत गरी नगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कबुलियत गर्दा सम्बन्धित व्यक्तिले नेपाल मेडिकल बोर्डमा दर्ता भएको चिकित्सकद्वारा प्रमाणित गरिएको निरोगिताको सक्कल प्रमाणपत्र समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

२३. विषय परिवर्तन गर्न नदिइने : छात्रवृत्तिमा छनौट भई अध्ययन वा तालीम प्राप्त गरिरहेको व्यक्तिलाई अध्ययन वा तालीमको निमित्त पठाइएको विषय परिवर्तन गर्न दिइने छैन ।

तर कुनै व्यक्तिले सम्बन्धित सरकार वा शिक्षण संस्थाको सिफारिश सहितत्यसरी अध्ययन गरेको वा तालीम लिएको विषय परिवर्तन गर्नु पर्ने स्पष्ट कारण देखाईनिवेदन दिएमा र सो विषय परिवर्तन गर्न मनासिब देखिएमा नगरपालिकाको सहमति लिई शिक्षा शाखाले विषय परिवर्तनको स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

२४. छात्रवृत्तिको समयावधि थप गर्न सक्ने : छात्रवृत्तिमा अध्ययन वा तालीमको निमित्त पठाइएको विषय कुनै कारणले पूर्व निर्धारित अवधिभित्र सम्पन्न हुन नसक्ने कारण देखाई म्याद थपको निमित्त कुनै व्यक्तिले आफूले अध्ययन वा तालीम गरेको संस्थाको सिफारिश साथ शिक्षा शाखा समक्ष निवेदन दिएमा सो शिक्षा शाखाले म्याद थपको निमित्त छात्रवृत्ति उपलब्ध हुने नहुने कुराको विचार गरी नगरपालिकालाई कुनै आर्थिक व्ययभार नपर्ने र भविष्यमा प्राप्त हुने छात्रवृत्तिलाई असर नपर्ने भए अध्ययन वा तालीमको म्याद थप गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

२५. प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने: (१) छात्रवृत्ति वा तालीममा जाने व्यक्तिले अध्ययन सकिएको मितिले तीन महिनाभित्र अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्रतिवेदन पेश भएको मितिले एक वर्ष भित्र सरकारको स्वामित्व भएको वा सरकारले आर्थिक सहायता प्रदान गरेको कुनै संस्था वा संस्थानको कुनै पदमा पाँच वर्षसम्म सेवा गर्न लगाउन सक्नेछ र सो बमोजिम सेवा गर्नु सम्बन्धित व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ । त्यसरी सरकारले तोकेको सेवा, पद र स्थानमा काम नगर्ने व्यक्ति सरकारको कुनै सेवा वा पद वा सरकारको स्वामित्व भएको वा सरकारले आर्थिक सहायता प्रदान गरेको संस्था वा संस्थानको कुनै पदमा नियुक्त हुन सामान्यतः अयोग्य हुनेछ ।

तर,

(क) सरकारले एक वर्षको अवधि भित्र सो व्यक्तिलाई कुनै काम लगाउन नसकेमा निजलाई यो नियम लागू हुने छैन ।

(ख) सरकारले एक वर्षको अवधि भित्र पनि निजलाई गैर सरकारी सेवामा प्रवेश गर्ने अनुमती दिन सक्नेछ र सो बमोजिम अनुमती दिइएकोमा निजलाई यो नियम लागू हुने छैन ।

(३) छात्रवृत्ति पाउने व्यक्तिले सो छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरी वा तालीम लिई रहेको अवस्थामा सरकारको पूर्व स्वीकृति नलिई सरकारले स्वीकृत गरेको विषय बाहेक अन्य विषयमा वा सोही विषयमा पनि अझ उच्चस्तर अध्ययन वा तालीम लिन छात्रवृत्ति प्राप्त गरेपछि सरकारको स्वीकृति नलिई अध्ययन वा तालीम समाप्त नगरी बीचैमा छाड्नु हुँदैन ।

२६. दण्ड सजाय: (१) कुनै नगरपालिका भन्दा बाहिरको नागरिकले नगरपालिकाभित्रको नागरिक हुँ भनी ढाँटी छात्रवृत्ति प्राप्त गरेमा निजबाट विगो असुल उपर गरी निजलाई दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ ।

नगरपालिकाभन्दा बाहिरको नागरिकलाई नगरपालिकाभित्रको नागरिक हो भनी प्रमाणित गरी वा गराई त्यस्ता नागरिकले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेमा सो प्रमाणित गर्ने वा गराउने व्यक्तिलाई दुई हजार रुपैयाँ सजाय हुनेछ ।

(३) यस कार्यविधि बमोजिम छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्न गएको व्यक्ति अध्ययन पूरा गरी नगरपालिकामा सम्पर्क गर्न नआएमा निजको लागि त्यस्तो छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्दा लागेको सम्पूर्ण खर्च र सरकार वा कुनै संस्थाले कुनै किसिमको अनुदान (डोनेशन) दिएको भए सो अनुदान बराबरको रकम निजलाई जरिवाना हुनेछ ।

(४) कसैले नियम २५ बमोजिमको कुनै शर्त उल्लंघन गरेमा निजलाई देहाय बमोजिमको सजाय हुनेछ:-

(क) दफा ४ को उपदफा (२) बमोजिम सरकारले तोकि दिएको पद र स्थानमा काम नगरेमा वा काम गर्न छोडेमा विगो असुल गरी दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

(ख) कुनै शारीरिक वा मानसिक विरामीले गर्दा असमर्थ भएकोमा वा सरकारबाट पूर्व स्वीकृति लिएकोमा बाहेक शर्त बमोजिमको अवधि पूरा नगरी बीचैमा अध्ययन गर्न वा तालीम लिन छोडेमा विगो असुल गरी पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

(ग) अन्य कुनै शर्तको उल्लंघन गरेमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

(४) उप-दफा (३) को तात्पर्यको लागि कुनै व्यक्ति शारीरिक वा मानसिक विरामीले गर्दा असमर्थ भएको हो भन्ने कसैले जिकीर लिएमा निजले सो कुरा नेपाल मेडिकल बोर्ड द्वारा प्रमाणित गराउनु पर्छ ।

२७. सरकारले विगो निर्धारण गर्ने : (१) सरकारले यस कायविधि बमोजिम विगो असुल गर्दा छात्रवृत्तिको विषय, स्तर, अवधि तथा छात्रवृत्ति बमोजिम अध्ययन गर्ने वा तालीम लिने स्थान र संस्थाको आधारमा विगो निर्धारण गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विगो निर्धारण गर्दा प्राविधिक वा अप्राविधिक विषयमा अध्ययन गर्दा सम्बन्धित शिक्षण संस्थामा लागेको शिक्षण शुल्क तथा कुनै अनुदान तिरेको भए त्यस्तो अनुदान रकम बराबरको विगो निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

२८. विगो निर्धारण समिति: (१) नियम २७ बमोजिम छात्रवृत्ति सम्बन्धी विगो निर्धारण गरी नगरकार्यपालिका समक्ष सिफारिश गर्नको लागि देहायका सदस्यहरु रहेको एक छात्रवृत्ति विगो निर्धारण समिति रहने छ :-

(क) न्यायिक समिति संयोजक - अध्यक्ष

(ख) न्यायिक समितिको संयोजकले तोकेको पदाधिकारी - सदस्य

(ग) शिक्षा शाखा प्रमुख - सदस्य

(घ) अधिकृत स्तरको कर्मचारी (कानून शाखा) - सदस्य

(ङ) सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ती विकास शाखा प्रमुख - सदस्य-सचिव

(३) छात्रवृत्ति विगो निर्धारण समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२९. सरकारी बाँकी सरह असुल गरिने: नगरपालिकाले निर्धारण गरेको विगो सम्बन्धित व्यक्तिले तीन महिनाभित्र गरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ । सो म्यादभित्र कुनै व्यक्तिले सो नबुझाएमा त्यस्तो विगो नेपाल सरकारको बाँकी सरह असुल गरिनेछ ।

३०. दरखास्त दिन अयोग्य हुने : कुनै व्यक्तिले भुट्टा विवरण पेश गरी दरखास्त दिएको पाइएमा निजलाई दुई वर्षसम्म छात्रवृत्तिको लागि हुने परीक्षामा दरखास्त दिन अयोग्य हुने गरी सूचीकृत गरिनेछ ।

३१. पुनः छात्रवृत्तिमा छनौट नगरिने : (१) छात्रवृत्तिमा छनौट भएको कुनै व्यक्ति छात्रवृत्तिमा नगएमा वा त्यस्तो व्यक्तिले यस कार्यविधि विपरीतको अन्य कार्य गरेमा निजलाई कानून बमोजिम सजाय गरिनेछ ।

(२) नगरपालिकाले छात्रवृत्तिमा नजाने वा कार्यविधि बमोजिम सजाय पाएको व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक गराई राखिनेछ ।

३२. नियम बनाउने नगरपालिकाको अधिकार: (१) यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नको लागि नगरपालिकाले नियमहरु बनाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) ले दिएको अधिकारको सर्वमान्यतामा प्रतिकूल प्रभाव नपारी देहायको विषयहरुमा समेत नियम बनाउन सकिनेछ:-

(क) छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृति गर्ने,

(ख) उम्मेदवार छनौट गर्ने तरिका,

(ग) छात्रवृत्तिको अवधि थप्ने,

(घ) एक विषयमा छात्रवृत्ति पाएको व्यक्तिले सो विषय परिवर्तन गर्ने,

(ङ) अध्ययन वा तालीम सकिएपछि प्रतिवेदन गर्ने, र

(च) सरकारी कर्मचारीलाई अध्ययन सम्बन्धी विदा दिने ।

अनुसूची-१

(नियम २३ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

कबुलियतनामा

श्री को नाति/नातिनी श्री को छोरा/छोरी
जिल्ला.....गाउँपालिका/न.पा..... वडा नं..... मा

स्थायी बसोबास भएको मिति मा जन्मेको म
नगरपालिकाबाट..... विषयमा अध्ययन/तालिमका लागि संस्था/देशमा
निशुल्क/आंशिक/सशुल्क छात्रवृत्तिमा छनौट भएकोले सो अध्ययन/तालिम पूरा हुनासाथ छात्रवृत्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४
बमोजिम गर्नु पर्ने सम्पूर्ण काम गर्नेछु। सो बमोजिम नगरे मैले छात्रवृत्ति वापत पाएको आर्थिक सुविधा र अध्ययन/तालिममा
जाँदा आउँदालागेको यातायात खर्च लगायत मैले प्राप्त गरेको अन्य खर्च बापतको रकम समेत बुझाउनेछु। सो रकम मैले
नबुझाएमा मेरो घर घरानाबाट सरकारी बाँकी सरह असुल गरेमा मेरो मञ्जुरीभएकोले सो बमोजिम कबुलियतनामा गरी
..... माफत नगरपालिकामा बुझाउँ।

ल्याप्चे सहीछाप
छात्रवृत्ति पाउनेको,-

सही :-

नाम :-

सम्पर्क ठेगाना :-

टेलिफोन नम्बर:

मिति :-

नोट:

१. अध्ययन समाप्त भए पश्चात तोकिएको समयभित्र नगरपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

२. अध्ययन समाप्त भए पश्चात तोकिएको अवधिसम्म अनिवार्य काम गर्नुपर्नेछ।

आठबिसकोट नगरपालिका, रुकुम(पश्चिम)

अनुसूची-१ख.

(नियम १३क. को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

श्रीनगरपालिका,
आठविसकोट, रुकुम (पश्चिम) ।

विषय :- विपन्नको सिफारिस गरिएको ।

उपरोक्त सम्बन्धमा श्री को नाति/नातिनी श्री को
छोरा/छोरी जिल्ला गाउँपालिका/न.पा./उ.म.न.पा/म.न.पा.....वडा बस्ने वर्ष को
श्री/सुश्री/श्रीमती मिति देखि सम्म सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरी
एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरेकाविद्यार्थी हुन् । निज..... कारणले विपन्न भएको देखिंदा
निजलाईविपन्न व्यक्तिको लागि आरक्षित गरिएको छात्रवृत्तिको स्थानमा उम्मेदवार हुन पाउने व्यवस्थागरिदिनु हुन सिफारिस
गरिएको छ ।माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो छ, भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुला बुझाउँला ।

सिफारिस गर्नेको,-

कार्यालयको छाप : सही :

नाम:

पद:

कार्यालय:

मिति:

अनुसूची - २

(नियम १८ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

पुनर्योग गर्न दिइने निवेदन

श्रीनगरपालिका

आठविसकोट, रुकुम (पश्चिम) ।

त्यस मन्त्रालयबाट मिति मा छात्रवृत्तिको लागि लिइएको

..... समूह/विषयको लिखित परीक्षामा रौ.नं. भएको

म/मेरो छोरा/छोरी/नाति/नातिनी/ ले अंक प्राप्त

गरेकोमा म/मेरो/हाम्रो चित्त नबुझी सो विषयमा पुनर्योग गर्न चाहेकोले नियमानुसार लाग्ने

शुल्क रु. यसै साथ राखी यो निवेदन गरेका छु ।

विद्यार्थी वा अभिभावकको,-

सही :-

नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

अनुसूची - ३

(नियम २४ सँग सम्बन्धित)

प्रतिवेदन

श्री आठविसकोट नगरपालिका,

आठविसकोट, रुकुम (पश्चिम) ।

विषय : प्रतिवेदन पेश गरेको ।

..... वाट छात्रवृत्तिमा छनौट भई..... सरकार वा
संस्थाको छात्रवृत्तिमा वि.सं./सन् मा..... विषयमा अध्ययन/तालिम गर्न गएकोमा सो अध्ययन/तालिम
सम्पन्न गरेकोलेनिम्न विवरण सहितको यो प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

प्रतिवेदन पेश गर्नेको,

सही :-

नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

उल्लेख गर्नु पर्ने विवरण

(क) अध्ययन वा तालीमको विषय :

(ख) अध्ययन वा तालीम दिएको संस्थाको नाम र ठेगाना :

- (ग) अध्ययन वा तालीममा गएको स्थान :
- (घ) हासिल गरेको शैक्षिक योग्यता वा तालीम :
- (ङ) अध्ययन वा तालीम समाप्त भएको मिति :
- (च) विदेशमा अध्ययन वा तालीममा गएको भए नेपाल आइपुगेको मिति :
- (छ) अध्ययन वा तालीम अवधिभर अध्ययन संस्थानमा प्रयोग भएको पाठ्यक्रम :
- (आफ्नो विषयसँग सम्बन्धित सबै तहको पाठ्यक्रमको एकप्रति संलग्न हुनु पर्ने
- (ज) अध्ययन वा तालीम लिंदा आई परेका समस्याहरू :
- (झ) अध्ययन वा तालीम लिंदा भएको खर्च :
- (ञ) हवाई टिकट खर्च (हवाई मार्ग प्रयोग गरेको भए टिकट मूल्य) :
- (१) जाँदा :
- (२) फर्कदा :
- (ट) हवाई मार्ग प्रयोग नगरी अन्य कुनै साधन प्रयोग गरेको भए सो वापत लागेको खर्च
- (१) जाँदा :
- (२) फर्कदा :
- (ठ) अध्ययन वा तालीम अवधिभर कुनै मान, पदवी र पुरस्कार प्राप्त गरेको भए सो को विवरण (प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्ने) :
- (ड) अध्ययन अवधिमा विषय परिवर्तन गरे नगरेको (यदि गरेको भए पूरा विवरण उल्लेख गर्ने) :

नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृती
मिति: २०७४/०८/१७

प्रमाणिकरण मिति
२०७४/०८/१९

आठबिसकोट नगरपालिका, रुकुम (पश्चिम)